

Rautakauden esineitä, jotka löytyivät metallinetsinnässä Vesilahden Sassista 23. lokakuuta 2016 ja toimitettiin Kansallismuseon arkeologisiin kokoelmiin Kreetta Lesellin (Pirkanmaan maakuntamuseo) välityksellä.

Verif.

Lahja.

Sassin rautakautinen löytöpaikka (1000027640) sijaitsee Vesilahden Koskenkylässä, kuutisen kilometriä kaakkoon Vesilahden keskustaaajamasta, Koskenjoen suun pohjoispuolella, Mantereenjärveen lännestä pistävän niemen tyvessä. Löytöpaikka on kiinteistöön 922-424-6-13 kuuluvaa peltoa ja kiinteistöön 922-424-6-7 kuuluvaa mökkitonttia.

Löytöpaikan länsipuolella sijaitsee Kukkolan kuppikivi (1000024675) ja itäpuolella Sassi 2:n rautakautinen irtolöytöpaikka (1000027681). Koskenjoen suun eteläpuolella sijaitsee tunnettu Sassinsaaren rautakautinen kalmisto tai kätköpaikka (922010023).

Löydöt saatiin pellon eteläreunasta (rantaluhdan läheltä) ja sen itäpuoliselta mökkipihalta savimaasta 10 - 25 cm syvyydestä. Löytöjä kiinnitti huomiota tiilen, keramiikan, eläimen luun ja eri-ikäisten historiallisten rahojen esiintymiseen.

Paikalta on aiemmin saatu rautakautisia löytöjä päänumeroilla KM 40645, 40751 ja 40829.

Päänumerolla KM 41812 luetteloitujen löytöjen koordinaatit (ETRS-TM35FIN): p = 6797119 - 75, i = 322554 - 648.

Diar. 31.01.2019

Luett. Raninen Sami

- 1 **Dirhemi** 1 kpl, 0,50 g
Dirhemin katkelma, noin 1/4. Intendentti Frida Ehrnstenin tunnistus: samanidi-dirhemi, 900-luku. Tarkka löytöpaikka ei tiedossa.
Mitat 12,00 x 11,00 x 0,30 mm
- 2 **Pyöreä kupurasolki** 1 kpl, 38,70 g
D-tyypin pyöreä kupurasoljen katkelma, runsas 1/3 esineestä sisältää keskikohdan, jossa on neljä koristetappia. Kääntöpuolella neulakota. Jokseenkin litistynyt.
Kuoren paksuus noin 2 mm (esineen enimmäispaksuus mitattu neulakodasta sen toisella puolella olevan koristetappin päähän).
Mitat 59,00 x 41,00 x 15,00 mm
X = 6797175,00 Y = 322648,00
- 3 **Pyöreä kupurasolki** 1 kpl, 8,30 g
Reunakatkelma pyöreästä kupurasoljesta. Yksi koristetappi ristikuvion varren päässä. D-tyyppinen.
Mitat 38,00 x 20,00 x 5,00 mm
X = 6797122,00 Y = 322554,00
- 4 **Pyöreä kupurasolki** 1 kpl, 8,30 g
Katkelma pyöreän kupurasoljen reunasta. Koristelu hämärtynyt, mutta vaikuttaa siltä, että katkelmassa on kaksi vierekkäistä tappia ristikuvion varren kohdalla.

Ailion F-tyyppiä?

Mitat 35,00 x 25,00 x 4,00 mm

X = 6797119,00 Y = 322561,00

- 5 **Tasavartinen solki** 1 kpl, 43,30 g

Viikinkiajan tasavarsisoljen katkelma, sisältää keskipaksunnoksen ja toisen varren. Varren takana neulankiinnityslenkki. Keskipaksunnoksessa 7 koristetappia, varren päässä 4 koristetappia. Lisäksi uurrekoristeita. Kivikosken (1938) ryhmää 7.

Mitat 53,00 x 25,00 x 15,00 mm

X = 6797127,00 Y = 322597,00

- 6 **Tupen kenkän** 1 kpl, 16,30 g

Miekantupen kenkän, koristeeton. Kenkäimen sivuilla on tupen vartta pitkin nousevat siivekkeet. Toinen siiveke on poikki. Siivekkeiden väleissä tupen lappeella lyhyemmät tuppea pitkin nousevat ulkonemat.

Mitat 30,00 x 37,00 x 13,00 mm

X = 6797138,00 Y = 322638,00

- 7 **Hioin** 1 kpl, 12,50 g

Pieni kivinen riipushioimeksi tulkittu esine. Toisessa päässä on porattu reikä; toinen pää on murtunut samanlaisen reiän kohdalta. Paksuus 3 - 5 mm.

Poikkileikkaus suorakaiteenomainen. Ehkä rautakautinen (vrt. Kivikoski 1973: Abb. 982, 983). Saattaisi ehkä olla myös kivikautinen Pyheensillan tyyppin siimanpaino.

Muoto kuitenkin vaikuttaa hiomisen kuluttamalta ja pyöristämältä.

Mitat 67,00 x 13,00 x mm

X = 6797148,00 Y = 322595,00